

Asia: VN/23943/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi jätelain muuttamisesta

Lausunto

5 c § Toisessa ETA-maassa tehdyn päätöksen ja lainsäädännön tunnustaminen

-

32 § Kunnan velvollisuus järjestää jätehuolto

Pohjois-Karjalan Yrittäjät kannattaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavien yritysten rajaamista pois kunnan velvollisuudesta järjestää jätehuolto.

Lisäksi pyydämme huomioimaan 32 § liittyvän termin yhdyskuntajäte, joka esiintyy useasti jätelakitekstissä.

EU:n direktiivissä 2018/851, kohta 10 on suljettu yhdyskuntajätteen määritelmän ulkopuolelle mm. sakokaivoista sekä viemäriverkosto ja jäteveden käsittelystä peräisin oleva jäte.

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2018/851, kohta 10

Jotta voidaan varmistaa, että valmistelua uudelleenkäyttöön ja kierrätystä koskevat tavoitteet perustuvat luotettaviin ja vertailukelpoiin tietoihin, ja jotta mahdollistettaisiin kyseisten tavoitteiden saavuttamisessa tapahtuneen edistymisen tehokkaampi seuranta, direktiivissä 2008/98/EY olevan yhdyskuntajätteen määritelmän olisi oltava yhdenmukainen Eurostatin ja Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) tilastotarkoituksissa käyttämän määritelmän kanssa, koska jäsenvaltiot ovat jo useiden vuosien ajan toimittaneet tietoja tähän määritelmään perustuen. Yhdyskuntajäte määritellään kotitalouksista peräisin olevaksi jätteeksi ja jätteeksi, joka on peräisin muista lähteistä, kuten vähittäismyynnistä, hallinnosta, koulutuksesta, terveydenhuoltopalveluista, majoitus- ja ruokapalveluista ja muista palveluista ja toiminnoista, ja joka vastaa luonteeltaan ja koostumukseltaan kotitalouksista peräisin olevaa jätettä. Tästä syystä yhdyskuntajätteeseen sisältyy muun muassa puistojen ja puutarhojen ylläpidosta kertyvä jäte, kuten lehdet, nurmikonleikkuujäte ja puiden leikkuujäte, sekä torialueiden jäte ja katujen puhdistuspalvelusta syntyvä jäte, kuten roskasäiliöiden sisältö ja kadunlakaisujäte, lukuun ottamatta

hiekkaa, kiviä, mutaa ja pölyä ja muuta vastaavaa materiaalia. Jäsenvaltioiden on määrä varmistaa, että suurten kaupan ja teollisuuden alan toimijoiden jätettä, joka ei ole samankaltaista kuin kotitalouksien jäte, ei sisällytetä yhdyskuntajätteen määritelmään. Tuotantoteollisuudesta, maataloudesta, metsätaloudesta, kalastuksesta, rakentamisesta ja purkamisesta, sakokaivoista sekä viemäriverkosta ja jäteveden käsittelystä peräisin oleva jäte sekä romuajoneuvot suljetaan yhdyskuntajätteen määritelmän ulkopuolelle. Yhdyskuntajäte on määrä ymmärtää siten, että sillä tarkoitetaan jätelajeja, jotka sisältyvät komission päätöksellä 2014/955/EU (8), sellaisena kuin se on voimassa 4 päivänä heinäkuuta 2018, perustetun jäteluettelon nimikeryhmään 15 01 ja nimikeryhmään 20, lukuun ottamatta jätetodeja 20 02 02, 20 03 04 ja 20 03 06. Kyseisen luettelon muihin nimikeryhmiin kuuluvaa jätettä ei ole määrä katsoa yhdyskuntajätteeksi, lukuun ottamatta tapauksia, joissa yhdyskuntajäte käsitellään ja sille annetaan kyseisen luettelon nimikeryhmässä 19 luetellut jättekoodit. Jäsenvaltiot voivat käyttää asiaankuuluvia kyseisen luettelon luokkia tilastotarkoituksiin. Tässä direktiivissä vahvistettava yhdyskuntajätteen määritelmä otetaan käyttöön uudelleenkäytön valmistelun ja kierrätystavoitteiden soveltamisalan ja niiden laskentasääntöjen määrittämiseksi. Määritelmässä ei oteta kantaa siihen, onko jätehuoltotoimija yksityinen vai julkinen taho, ja tämän vuoksi siihen sisältyy kotitalousjäte ja muista lähteistä peräisin oleva jäte, jonka huollosta vastaavat kunnat tai yksityiset toimijat joko kuntien puolesta tai suoraan.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32018L0851>

35 § Kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen järjestäminen

Kohdassa puhutaan yhdyskuntajätteestä. Ks. edellinen kohta ja EU direktiivi. Sako- ja umpikaivoliete ei ole yhdyskuntajätettä. Tämä pitää sulkea pois kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen järjestämisestä ja asiakkaalla eli kuntalaisella on pidettävä edelleen valinnanvapaus.

Tuotantoteollisuudesta, maataloudesta, metsätaloudesta, kalastuksesta, rakentamisesta ja purkamisesta, sakokaivoista sekä viemäriverkosta ja jäteveden käsittelystä peräisin oleva jäte sekä romuajoneuvot suljetaan yhdyskuntajätteen määritelmän ulkopuolelle.

48 § Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat

-

Siirtymäsäännös

Pohjois-Karjalan Yrittäjät kannattaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavien yritysten annettaisiin irtautua kunnan jätehuollon piiristä jo ennen vuotta 2026.

Muuta huomioitavaa

Kannatamme, että myös Suomessa otettaisiin jätehuollon vastuissa huomioon Tanskan malli kohta 5.2.3:

Lainsäädännöllä rajoitetaan kuntien oikeutta osallistua toimintaan, joka liittyy jätteen kierrätykseen. Muutos tarkoittaa, että kunnat eivät saa omistaa suoraan tai välillisesti laitoksia, jotka kierrättävät

jätettä, eivätkä sijoittaa tällaisiin laitoksiin.14 Vastaava kielto laajenee koskemaan jätteen polttoa kesästä 2025 lähtien.

EU:n direktiivissä 2018/851, kohta 10 on suljettu yhdyskuntajätteen määritelmän ulkopuolelle mm. sakokaivoista sekä viemäriverkosto ja jäteveden käsittelystä peräisin oleva jäte.

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2018/851, kohta 10

Jotta voidaan varmistaa, että valmistelua uudelleenkäyttöön ja kierrätystä koskevat tavoitteet perustuvat luotettaviin ja vertailukelpoihin tietoihin, ja jotta mahdollistettaisiin kyseisten tavoitteiden saavuttamisessa tapahtuneen edistymisen tehokkaampi seuranta, direktiivissä 2008/98/EY olevan yhdyskuntajätteen määritelmän olisi oltava yhdenmukainen Eurostatin ja Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) tilastotarkoituksissa käyttämän määritelmän kanssa, koska jäsenvaltiot ovat jo useiden vuosien ajan toimittaneet tietoja tähän määritelmään perustuen. Yhdyskuntajäte määritellään kotitalouksista peräisin olevaksi jätteeksi ja jätteeksi, joka on peräisin muista lähteistä, kuten vähittäismyynnistä, hallinnosta, koulutuksesta, terveydenhuoltopalveluista, majoitus- ja ruokapalveluista ja muista palveluista ja toiminnoista, ja joka vastaa luonteeltaan ja koostumukseltaan kotitalouksista peräisin olevaa jätettä. Tästä syystä yhdyskuntajätteeseen sisältyy muun muassa puistojen ja puutarhojen ylläpidosta kertyvä jäte, kuten lehdet, nurmikonleikkuujäte ja puiden leikkuujäte, sekä torialueiden jäte ja katujen puhdistuspalvelusta syntyvä jäte, kuten roskasäiliöiden sisältö ja kadunlakaisujäte, lukuun ottamatta hiekkaa, kiviä, mutaa ja pölyä ja muuta vastaavaa materiaalia. Jäsenvaltioiden on määrä varmistaa, että suurten kaupan ja teollisuuden alan toimijoiden jätettä, joka ei ole samankaltaista kuin kotitalouksien jäte, ei sisällytetä yhdyskuntajätteen määritelmään. Tuotantoteollisuudesta, maataloudesta, metsätaloudesta, kalastuksesta, rakentamisesta ja purkamisesta, sakokaivoista sekä viemäriverkosta ja jäteveden käsittelystä peräisin oleva jäte sekä romuajoneuvot suljetaan yhdyskuntajätteen määritelmän ulkopuolelle. Yhdyskuntajäte on määrä ymmärtää siten, että sillä tarkoitetaan jätelajeja, jotka sisältyvät komission päätöksellä 2014/955/EU (8), sellaisena kuin se on voimassa 4 päivänä heinäkuuta 2018, perustetun jäteluettelon nimikeryhmään 15 01 ja nimikeryhmään 20, lukuun ottamatta jätteenkoodeja 20 02 02, 20 03 04 ja 20 03 06. Kyseisen luettelon muihin nimikeryhmiin kuuluvaa jätettä ei ole määrä katsoa yhdyskuntajätteeksi, lukuun ottamatta tapauksia, joissa yhdyskuntajäte käsitellään ja sille annetaan kyseisen luettelon nimikeryhmässä 19 luetellut jättekoodit. Jäsenvaltiot voivat käyttää asiaankuuluvia kyseisen luettelon luokkia tilastotarkoituksiin. Tässä direktiivissä vahvistettava yhdyskuntajätteen määritelmä otetaan käyttöön uudelleenkäytön valmistelun ja kierrätystavoitteiden soveltamisalan ja niiden laskentasääntöjen määrittämiseksi. Määritelmässä ei oteta kantaa siihen, onko jätehuoltotoimija yksityinen vai julkinen taho, ja tämän vuoksi siihen sisältyy kotitalousjäte ja muista lähteistä peräisin oleva jäte, jonka huollosta vastaavat kunnat tai yksityiset toimijat joko kuntien puolesta tai suoraan.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX%3A32018L0851>

Blomberg Merja
Pohjois-Karjalan Yrittäjät ry